

PIER PAOLO PASOLINI

(1922 – 1975)

PATIMILE

I

Hristos simte
în trup adierea
miasmei morții.
Of ce îngrozitor e
să te simți îndurerat!
Marie, Marie,
aurore eterne
câtă durere...
Am fost fecior
iar astăzi mor.

II

Hristoase, trupul tău
de imberb
e răstignit
de doi străini.
Sunt doi tineri vioi
cu umeri înroșiți
și ochi azurii.
Ei bat cuiele
iar giulgiul flutură
deasupra pântecului Tău...

Ah ce grozăvie
să pângărești
cu sânge fierbinte
trupuri de culoarea zorilor!
Cândva copii,
acum să mă ucidă,
ah câte zile
cu jocuri senine
și inocențe.

III

Hristoase întru pacea
supliciului Tău
rouă pură
a fost sângele Tău.
Poet senin,
frate rănit,
Tu ne vei vedea
cu trupurile noastre
splendide
în cuiburi de eternitate!
Apoi suntem morți.
Și la ce au strălucit
pumnii și cuiele negre
dacă iertarea Ta
nu ne-a privit
dintr-o zi eternă
de compasiune?

IV

Hristoase rănit,
sânge de vioare,
pietate în ochii limpezi
ai creștinilor!
Floare înflorind
pe muntele îndepărtat
cum am putea
să te plângem, oh Hristoase?
Cerul e un lac
mugind în jurul
Calvarului mut.
Ah Crucifix,
îngăduie-ne înmărmuriți
să te contemplăm.

V

Hristoase, sărmanilor tăi fii
risipiți în nemărginirea
cerului vieții,
iată, murind
Tu lași acest Chip împlinit.
Copil gingaș,
trup nevinovat,
bucle de lumină...
e Sfântul Ioan.
Pierduți în norii
indiferenței,
la Sinele tău ne chemi
și la Sinele tău ne călăuzește
acest Trup al Tău.

VI

Hristos se întoarce
în trupul Său.
Din sine se depărtează
înspre sensuri fierbinți
câmpii elizee ale privirii
pupila Sa?
Aici chiar e orb,
oprit pe oase:
o pasăre
însângerată
pe un țarm.
În urmă, lumina
descompune cerul.
Prin văi
și pe piscuri
nicio voce:
ultimul și dulce
foșnet e șarpele
care se târâște.
O Doamne ce umbre
în miezul strălucirii
fulgerului!
Samaria
se cufundă în întuneric,
moartea tună
peste un cimitir

cu straturi proaspete de flori!
Pulbere și frunze
ecouri ale vocilor
rătăcite în vânt
în întunericul trist.
Ah suntem oameni
uităm.
În urma lui Hristos
pe munții morți
cerul fuge,
e un râu orb.

Din „*L'usignolo della chiesa cattolica*”

Nu e iubire

Nu e iubire. Dar în ce măsură e vina mea
de a nu face din sentimentele mele
Iubire?
Multă vinovăție, atâta
cât, dacă aș putea trăi zi de zi
dintr-o puritate nesăbuită,
dintr-o pietate oarbă... Să pui necazul pe blândețe.
Dar violența sensurilor, a intelectului, în care mă
abat
de ani de zile,
a fost singura cale. În jurul meu
la origini, erau amăgiri întemeiate,
doar Limba: care nu exprima primele griji
ale unui copil, pasiunile preumane, deja impure.
Și mai apoi
când adolescentul a cunoscut în națiune
altceva decât bucuria vieții de copil - într-o patrie
provincială, însă pentru mine absolută, eroică,
a fost anarhia. În noua și deja nevoiașă burghezie
a unei provincii fără puritate,
înainte de apariția Europei
a fost pentru mine deprinderea utilizării
clare a expresiei,
pe care lipsa de credință a unei clase muribunde
a compensat-o cu nebunia și toposul
eleganței: era claritatea indecentă
a unui limbaj care evidenția
voința de a nu fi inconștient,

și voința conștientă de a exista
în privilegiul și în libertatea
care prin har aparțin stilului.

Sexul, consolare a mizeriei!

Curva e o regină, tronul ei
e o ruină, pământul ei o bucată
de pajiște dezgustătoare, sceptrul ei
o poșetă roșie de lac:
se tânguie noaptea, murdară și feroce
ca o mamă străveche: își apără
avutul și viața ei.
Proxeneții, în jur, în cete, buhăiți
și răvășiți, cu mustățile răsucite ori pe oală,
sunt șefi, regenți: își făptuiesc
afacerile lor de o sută de lire pe întuneric,
făcând cu ochiul în tăcere, schimbând
cuvinte de ordine: lumea, exclusă,
tace în jurul lor, cei excluși,
hoituri tăcute de fiară.

Dar în gunoiul lumii, se naște
o lume nouă: se nasc legi noi
acolo unde nu mai e lege; se naște o nouă
onoare acolo unde onoare e dezonoarea...
Se nasc puteri și noblețe, feroce, în
mulțime de spelunci, în locurile nemărginite
unde crezi că orașul se termină, și unde
în schimb începe iar, dușmanul, reîncepe
de mii de ori, cu poduri
și labirinturi, șantiere și fundamente,
în spatele marelor de zgârie-nori,
care acoperă orizonturi întregi.
În comoditatea iubirii,
mizerabilul se simte om:
își construiește încrederea în viață, până
la disprețuirea celor care au altă viață.
Copiii se aruncă în aventură
siguri că se află într-o lume
care se teme de ei, de sexul lor.
Mila lor constă în a fi nemilos,
puterea lor în superficialitate,
speranța lor în a nu avea speranță.

Lipsa cererii de poezie

Ca un sclav bolnav, ori ca o fiară
rătăceam printr-o lumea care mi-a fost
încredințată de soartă,
cu încetineala pe care o au monștrii nămolului –
sau a prafului – pădurii, târându-se pe burtă –
pe aripi zadarnice spre continent - ori aripi făcute
din membrane...
În jur erau terasamente, sau pietriș,
ori poate stații abandonate adânc în orașul
morților - cu străzi și pasaje subterane
ale nopții profunde, unde se aud doar trenuri
însălmântător de îndepărtate
și bolborositul apelor în gerul absolut,
în umbra care nu are mâine.
Astfel că în vreme ce apăream drept vierme,
moale, respingător în ingenuitatea sa,
ceva mi-a trecut în suflet – de parcă
într-o zi senină soarele s-ar fi întunecat;
deasupra durerii fiarei fără suflare
s-a cuibărit o altă durere, mai infamă și întunecată,
iar lumea viselor a crăpat.
„Nimeni nu-ți mai cere poezie!”
Și: «Timpul tău de poet a trecut...»
«Anii cincizeci s-au terminat în lume!»
„Tu cu cenușa lui Gramsci îngălbenești
și tot ce a fost viață te doare
ca o rană care se redeschide și aduce moartea!”

din volumul *“Poesia in forma di rosa”* (1961-1964),
Garzanti, Milano 1964

Traducere: EUGEN D. POPIN

